

stuelse om Antallet af de udvidede lærde Skoler, eller Gymnaster, og derfor maatte jeg ønske det overladt til min høitagtede Formand, nærmere at udtale sig om denne Udgiftspost. Det er ganske sikkert, at med Hensyn til Randers Skole er netop Forholdet saaledes, efter hvad der af Rectoren er bemærket, at det meget snart maa afgjøres, om denne Skole skal bestaae eller ikke. Rectoren anseer endog den nye Bygning saa nødvendig, at han har yttret, at man hellere burde nedlægge Skolen end undlade Bygningens Udførelse. Der er derhos anført meget vægtige Grunde, for at denne Skole et burde nedlægges, og de, som ere af den bestemte Ansuelse, at den bør vedblive, de bør ogsaa efter min Ansuelse stemme for, at den Skolebygning maa opføres. Da jeg imidlertid, som sagt, endnu ikke kan være kommen til nogen afgjort Mening om Skolernes Antal, men maa forbeholde mig baade en nøiere Drøftelse af alle de foreliggende Data og en nøiere Overveielse af denne vigtige Sag, saa kan jeg altsaa ikke udtale nogen bestemt Mening i dette Punkt i nærværende Dieblif. Jeg haaber derimod, hvis jeg skulde vedblive at være i Ministeriet til næste Rigsdagssession, at kunne fremtræde for Thinget med en bestemt Mening derom.

Hvad angaaer den af Udvalget foreslaaede Dækning af det lærde Skolevæsens Underbalance, hvis Størrelse iøvrigt væsentligen vil beroe paa Botumet om Randers Skolebygning, da maa jeg bemærke, at det seer ganske godt ud, at man skulde holde sig til Skolevæsenets egen Reservefond, men som Status virkelig er, saa er denne Reservefond egentlig ingen Reservefond, det er en Formue, der i gode eller rettere i onde Tider, da man lønede mindre godt end nu og Underviisningen var meget mere indskrænket, er opsamlet af hvad man fik tilovers, men Renten af denne Formue behøves nu til Skolernes almindelige Behov, og en Anviisning paa Reservefonden er egentlig kun en Fortæring af Formuen. Imidlertid kan jeg paa den anden Side ikke tilbageholde den Bemærkning, at de særdeles høie Kornpriser i indværende Aar ville medføre en Forøgelse af de beregnede Indtægter, som gjør det mindre vigtigt, om Udvalgets Forslag for

denne Gang antages, men jeg troer dog at burde forvare mig imod, at Skolefondsformuen virkelig tør betragtes som en Reservefond. Hvad angaaer det sidste af Forslagene, som gaaer ud paa en Nedsættelse af Udgifterne til Seminariefondet, da har den ærede Ordfører idag sagt, at man, efterat have undersøgt Seminarieforsandernes Lønninger, fandt, at disse vare tilstrækkelige. Jeg maa i den Anledning bemærke, at disse Embedsmænd ere tvende Sognepræster, der tillige ere Seminarieforsandere, og hvis Kald ingenlunde høre til de største, men ere jævnt gode Middelsald. Jeg troede at have medtaget en Angivelse af disse Embeders Indtægter, men da jeg ikke i dette Dieblif kan finde den, skal jeg ikke opholde Thinget med at eftersøge den; saavidt jeg kan erindre, er det ene Kald ansat til 1400 Rbd. og det andet til 1500 Rbd. à 1600 Rbd. Det forekommer mig nu, at, naar disse Mænd, foruden at sørge for deres Præstekald, skulde have en meget vigtig Function og Embedspligt at udføre, nemlig at være Seminarieforsandere, er det ganske naturligt og billigt, at de ogsaa faae et lidet Tillæg for dette Arbejde, naar de, som her er Tilfældet, have udført det i en længere Tid.

Derimod er jeg ganske enig med det ærede Udvalg i den Betragtning, som staaer i dets Betænkning, nemlig, at det ikke kan ansee det for rigtigt at give tvende Seminarieforsandere et Tillæg af 200 Rbd. og 100 Rbd., da der maa antages snart at forestaae det hele Skolevæsen en fuldstændig Ordning, med andre Ord, jeg finder det ogsaa rigtigt, at man ikke giver et fast Tillæg, naar Forholder staaer paa et Overgangspunkt; men det forekommer mig, at der Intet kan være til Hinder for, blot for næste Finantsaar at bevilge de Tillæg, som ellers maatte ansees for billige som Vederlag for Seminarieforsandernes Arbejde, og jeg skal derfor tillade mig at henstille til Udvalget, om det ikke saavel med Hensyn til denne Sag som andre Poster nærmere vil konferere med mig mellem 2den og 3die Behandling i Genhold til, hvad jeg her har udtalt.

Madvig: Maa jeg bede om Ordet.

Formanden: Afslutning af Forhandlingerne er begieret af Jespersen, Wegener, R.